

TEMPS ERA TEMPS

Els nous beats i l'església de Tortosa

El dissabte dia 30 se celebrà a la Catedral l'acte de beatificació de quatre capellans de la Germandat d'Operaris Diocesans, fundada pel tortosí Manuel Domingo Sol l'any 1883. La importància que l'Església catòlica va donar a la celebració, amb la presència del cardenal Marcello Semeraro i una vintena de bisbes, fou demostració de la significació que continua tenint la ciutat en l'àmbit religiós.

Josép Bayarri Raga,
periodista

Fins fa un segle, dos eren els elements que donaven rellevància i projecció internacional a Tortosa: la seua importància militar per la situació estratègica a la boca de l'Ebre i el paper de l'Església catòlica com a seu episcopal. El primer fet fou causa de la ruïna al llarg de la història; cada vegada que hi havia una guerra patia les conseqüències de ser plaça forta perquè la seua possessió esdevenia clau per als interessos dels diferents bàndols en conflicte. Així fou als setges de 1642, 1708, 1810 entre tropes franceses, catalanes i castellanes; i al front de guerra de 1938. En tots els casos, la ciutat quedà enderrocada i hagué de ser reconstruïda des de les cendres, una vegada i una altra.

L'altre gran fet fou que Tortosa era seu d'un dels bisbat més importants del país amb prop de deu mil quilòmetres quadrats de superfície, una línia de la costa de 194 quilòmetres entre l'Hospitalet de l'Infant i Almenara, a les portes de València, parròquies a quatre províncies civils i elevades rendes i servituds. Des de principis de l'era cristiana, el paper de religió ha estat sempre present en la història de Tortosa. No es poden explicar bona part dels esdeveniments locals sense tenir en compte la presència de l'Església i les seues institucions. Els nuclis de poder, les entitats socials, les revolucions, les guerres, les catàstrofes, les iniciatives públiques, la mateixa configuració urbana..., en el fons sempre hi apareix l'Església i els seus protagonistes. Repassant la crònica tortosina dels darrers nou segles es constata l'existència de fins a un total de 29 ordes o congregacions religioses masculines o femenines, amb els seus convents i esglésies, que han deixat la seua

petjada tenint una major o menor influència social o importància qualitativa i quantitativa, però sempre una presència activa.

Deixant a banda els 21 primers bisbes durant els períodes romà i visigòtic, per manca de suficient informació, des de la restauració del bisbat el 1151 hi ha hagut 69 prelatos que han ostentat la mitra tortosina. La història és llarga i intensa: al principi del segle XV, amb un papa dissident, Benet XIII, resident al territori del bisbat, a Peníscola, fins a un bisbe tortosí cardenal i papa, Adrià d'Utrecht, fets singulars en la història universal de l'Església. També hi ha hagut quatre cardenals més que han sigut bisbes de Tortosa: Jaume de Prades, Ot de Moncada, Guillem von Enckevoirt i Agustí de Spinola i, recentment, dos més com a arquebisbes de Barcelona, havent estat abans bisbes tortosins: Ricard Carles i Lluís Martínez Sistach. Al segle XIX hi ha hagut bisbes de tota mena; de trista memòria, com Víctor Damian Saez, personatge sanguinari que, com a primer ministre de Fernando VII, organitzà la dura repressió contra els liberals constitucionalistes; i, per altra banda, homes que destacaren pel seu esperit sacrificat i caritatiu, com Manuel Ros de Medrano, que morí víctima de la febre groga contreta atenent de la presència de l'epidèmia de 1890. Una història molt viva.

Hi ha l'existència de sants tortosins d'origen o d'adopció, com Francesc Gil de Federic, Rosa Molas o Enric d'Osso, i també el franciscà Salvador d'Horta i el dominic Pedros Sans, encara que aquests dos amb una relació més tangencial amb Tortosa. Els casos excepcionals de Rosa Molas i Enric d'Osso foren perquè van viure, treballar, crear les institucions religioses i són soterrats als respectius noviciats de

Al Temple de la Reparació, davant la tomba de mossèn Sol, hi ha el mural amb les restes dels sacerdots operaris assassinats durant la revolució de l'estiu de 1936, entre els quals, dos dels ara beatificats. NÚRIA CARO

Jesús i venerats a Tortosa, com també ho és el beat Manuel Domingo Sol a la seva sepultura del Tem-

ple de la Reparació, juntament els sacerdots operaris assassinats durant la revolució de l'estiu de 1936,

que fan un total de 30. Una de les pàgines més fosques de la història religiosa tortosina. ■

CONSULTES EXTERNES • URGÈNCIES • SALA DE PARTS • HOSPITALITZACIÓ • QUIRÒFANS • PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

CLÍNICA TERRES DE L'EBRE
TORTOSA

*Atenció sanitària,
propera i accessible*

e-admissió
Visita mèdica
Vacunació
Revisió resultats
Control post-quirúrgic
Control post-ingrés

JA POTS DEMANAR VISITA A LA NOSTRA WEB
www.clinicaterresebre.cat

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresebre@salutortosa.cat

977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

A Tortosa des de 1945
Sempre a teu servei

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia.
ALG Proves d'al·lèrgia.
AN Clínica del dolor.
AP Biòpsia, citologia i immunohistoquímica.
CAR ECG, HOLTER ECG i TA, ergometria i ecocardiografia.
COT Infiltracions, embenats i enquistats.
DER Crioteràpia i electrocoagulació.
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polipectomia amb sedació.

INF Cures, injectables, vacunes i educació per la salut.
ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals.
OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D.
OPT Biomètria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i làser YAG.
ORL Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibrolaringoscòpia i potencials evocats auditius.
PNE Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia.

RHB Fisioteràpia i rehabilitació (magnetoteràpia, tens i sol pèlvic).
SDPI Radiologia simple i contrastada, manografia, ortopantomografia, cefalometria i telmetria. Ecografia abdominal, renovescoprostàtica, cardíaca, mamària, oftàlmica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i tiroïdal. PAF i BAG. Ecodoplers arterials i venosos (EELI, EESS i TSA).
URO Cistoendoscòpia, fluxmetria, sondatge vesical, dilatacions uretral i urodinàmica.